

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

MATERIA: CIENCIAS NATURAIS

CURSO: 4º DE PRIMARIA

TITORAS: Mª Margarita Andrés Pérez (4ºA)

Carmen Vázquez Barreiro (4ºB)

ANO ACADÉMICO: 2020-2021

ÍNDICE

1. CONTEXTO (p.3)
 - 1.1 Centro
 - 1.2 Alumnado
2. OBXECTIVOS ADAPTADOS AO CONTEXTO DO CENTRO E DO ALUMNADO (p.5)
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS (p.6)
 - 3.1 Plan de reforzo e recuperación da materia do curso 19/20
 - 3.2 Contidos
4. METODOLOXÍA PRESENCIAL (p.12)
 - 4.1 Aspectos Xerais
 - 4.2 Estratexias metodolóxicas
 - 4.3 Exemplo de secuenciación de traballo na aula
 - 4.4 Outras decisións metodolóxicas
 - 4.5 Agrupamentos
 - 4.6 Tempos
 - 4.7 Espazos
5. METODOLOXÍA NON PRESENCIAL (14)
 - 5.1 Plataforma de ensino
 - 5.2 Plataforma de comunicación co alumnado
 - 5.3 Plataforma de comunicación coas familias.
 - 5.4 Aspectos xerais de metodoloxía a empregar en alumnado con conectividade.
 - 5.5 Aspectos xerais de metodoloxía a empregar en alumnado sen conectividade.
6. AVALIACIÓN (p.14)
 - 6.1 Avaluación Inicial
 - 6.2 Avaluación Contínua
 - 6.3 Criterios de avaliación
 - 6.4 Criterios de promoción do alumnado
7. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE (p.25)
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE (p.26)
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA (p.27)
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE (p.29)
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES (p.31)

1. CONTEXTO

1.2 CENTRO

Situación:

O nome actual do centro é o de Colexio de Educación Infantil e Primaria Humberto Juanes. É un centro público do que é titular a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. O colexio ubícase na parroquia de Nigrán no Concello de Nigrán, Rúa Curros Enríquez N° 2, CP 36350. Comeza o seu funcionamento no curso 1972/1973 acollendo a alumnos das parroquias de Camos, Panxón, San Pedro da Ramallosa e Priegue. Actualmente as adscritas ao noso centro son Priegue e Nigrán. Ademais ao noso centro acude alumnado de Camos, Panxón, Chandebrito, A Ramallosa, Baiona, Gondomar e Saiáns

Centro adscrito:

IES Val Miñor, centro de Ensino Secundario adscrito ao CEIP Humberto Juanes.

Ensinanzas que oferta:

O CEIP Humberto Juanes oferta 2º ciclo de educación infantil e Educación Primaria.

O alumnado pode escoller entre Relixión Católica ou valores sociais e cívicos. O único idioma que ofertamos como lingua estranxeira é o inglés.

Características singulares:**Programas nos que participamos:**

- E-dixgal
- Aprender a cooperar, cooperar para aprender
- Seccións bilingües en práctica en inglés en 1º, 2º, 5º e 6º
- Tutoría entre iguais
- Contratos programa
- PLAMBE

1.3 ALUMNADO

Aula de 4ºA

Un total de 21 alumn@s: 10 nenos e 11 nenas.

Aula de 4ºB

Un total de 20 alumn@s: 9 neno e 11 nenas.

Poboación inmigrante:

Non temos alumnado inmigrante no 4º nivel.

Alumnado con NEAE no curso actual:

En 4ºA: un neno con trastorno na linguaxe non verbal, e cinco nen@s con dificultades de aprendizaxe. Este alumnado recibe o apoio da especialista de P.T.

En 4º B: unha nena con neuropatía auditiva, outra con dificultades de aprendizaxe e un neno con retardo do desenvolvemento por condicións persoais e familiares. Estes alumn@s reciben o apoio da especialista de P.T.

Outras características:

Son uns grupos bastante cohesionados, aínda que naturalmente hai grupos de preferencia.

Teñen en común a “imperiosa necesidade” de falar moito, o que fai deles grupos moi participativos. O respecto polo alumnado diferente está establecido con normalidade.

2. OBXECTIVOS ADAPTADOS AO CONTEXTO DO CENTRO E DO ALUMNADO

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS

3.1 PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DA MATERIA DO CURSO 19/20.

Segundo a adaptación feita no terceiro trimestre do curso anterior, o alumnado non ten ningún estándar imprescindible pendente de traballar e avaliar. Quedaron sen traballar os estándares do Bloque 4 e 5 que serán traballados este curso xa que aparecen incluídos nos estándares deste ano pero con máis profundidade.

No plan de reforzo estableceranse as medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado. Entre estas medidas estarán a proposta de tarefas globalizadas que requiran da posta en práctica de todas as competencias do alumnado, a aprendizaxe cooperativa, o uso das TIC como recurso didáctico, actividades que favorezan a auto-aprendizaxe, o pensamento crítico e creativo, a investigación mediante proxectos de traballo, entre outras.

3.2 CONTIDOS 1ª, 2ª e 3ª AVALIACIÓN

Área de C.C.N.N – 4º NIVEL

UD TEMA PROXECTO	CONTIDO	Material de referencia	Temporalización
	BLOQUE *BLOQUE 1: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA		
TODAS AS UNIDADES TEMÁTICAS	<p>B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.</p> <p>B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.</p> <p>B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión).</p> <p>B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.</p>	<p>-Materiais informáticos</p> <p>-Materiais manipulativos</p> <p>-Materiais de elaboración propia</p> <p>-Elementos da vida cotiá</p> <p>-Libros de texto e complementarios</p>	DURANTE TODO O CURSO

	<p>B1.5. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.6. O traballo cooperativo.</p> <p>B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.</p> <p>B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p>		
	BLOQUE 2: O SER HUMANO E A SAÚDE		
<p>UNIDADE 3 A relación e a saúde.</p>	<p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual.</p> <p>B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.</p>	<p>-Materiais informáticos</p> <p>-Materiais manipulativos</p> <p>-Materiais de elaboración propia</p>	<p>2º TRIMESTRE XANEIRO-FEBREIRO UNIDADE 3: 12 SESIÓNS</p>
<p>UNIDADE 4 A nutrición e a saúde</p>	<p>B2.4. Saúde e enfermidade. B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros...</p> <p>B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e</p>	<p>-Elementos da vida cotiá</p> <p>-Libros de texto e complementarios</p>	<p>2º TRIMESTRE FEBREIRO-MARZO UNIDADE 4: 12 SESIÓNS</p>

	<p>alleos. Valoración das súas habilidades persoais.</p> <p>B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións.</p> <p>B2.10. A igualdade entre homes e mulleres.</p> <p>B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais.</p> <p>B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria.</p> <p>B2.13. Pirámide alimentaria. B2.14. Análise de dietas equilibradas.</p>		
BLOQUE 3: OS SERES VIVOS			
<p>UNIDADE 1</p> <p>As plantas, uns seres vivos esenciais.</p>	<p>B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes.</p> <p>B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos.</p> <p>B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables.</p> <p>B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables.</p>	<p>-Materiais informáticos</p> <p>-Materiais manipulativos</p> <p>-Materiais de elaboración propia</p>	<p>1º TRIMESTRE</p> <p>OUTUBRO-NOVEMBRO</p> <p>UNIDADE 1: 12 SESIÓNS</p>
<p>UNIDADE 2</p> <p>Moitos reinos comparten o medio.</p>	<p>B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables.</p> <p>B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e</p>	<p>-Elementos da vida cotiá</p> <p>-Libros de texto e complementarios</p>	<p>1º TRIMESTRE</p> <p>NOVEMBRO-DECEMBRO</p> <p>UNIDADE 2: 12 SESIÓNS</p>

	<p>identificación dalgunhas especies existentes en Galicia.</p> <p>B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.</p> <p>B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.</p> <p>B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais.</p>		
BLOQUE 4: MATERIA E ENERXÍA			
<p>UNIDADE 6: A enerxía</p>	<p>B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía.</p> <p>B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida.</p> <p>B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá.</p> <p>B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.</p> <p>B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental.</p>	<p>-Materiais informáticos</p> <p>-Materiais manipulativos</p> <p>-Materiais de elaboración propia</p> <p>-Elementos da vida cotiá</p>	<p>3º TRIMETRE MAIO-XUÑO UNIDADE 6: 12 SESIÓNS</p>

	<p>B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais.</p> <p>B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz.</p> <p>B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.</p> <p>B4.10. Realización de experiencias con mesturas. B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.</p> <p>B4.12. Procedementos de separación.</p>	-Libros de texto e complementarios	
	BLOQUE 5: A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS		
<p>UNIDADE 5 A materia e as máquinas</p>	<p>B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.).</p> <p>B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.</p> <p>B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela.</p> <p>B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas.</p>	<p>-Materiais informáticos</p> <p>-Materiais manipulativos</p> <p>-Materiais de elaboración propia</p> <p>-Elementos da vida cotiá</p> <p>-Libros de texto e complementarios</p>	<p>3º TRIMETRE ABRIL-MAIO UNIDADE 5: 12 SESIÓNS</p>

	B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.		
--	---	--	--

4. METODOLOXÍA PRESENCIAL

4.1 Aspectos xerais

A metodoloxía levada a cabo na aula será **activa, participativa, comunicativa e inclusiva**, tendo en conta en todo momento o ritmo de aprendizaxe e as características individuais de cada alumno/a, poñendo en práctica mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades. Está dirixida ó logro dos obxectivos e a adquisición das competencias clave dende a **integración das diferentes experiencias e aprendizaxes** do alumnado tendo en conta sempre os seus ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de **aprender por sí mesmos** promovendo **o traballo en equipo e colaborativo**.

Deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas e potenciarase o uso das tecnoloxías da comunicación como medio didáctico apropiado e valioso para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe.

4.2 Estratexias metodolóxicas

As estratexias metodolóxicas que guiarán a nosa práctica docente basearanse nos **principios metodolóxicos comúns a todas as áreas** concretados no artigo 15 do Decreto 105/2014 polo que se establece o currículo de educación primaria en Galicia. Fai especial fincapé nos seguintes aspectos.

-Especial **atención á diversidade** e á detección de dificultades de aprendizaxe, para aplicar mecanismos de reforzo (organizativos ou curriculares).

-**Participación activa e inclusiva**, dirixida ao logro das competencias clave.

-Desenvolvemento de actividades relacionadas coa **resolución de problemas da vida real**.

-Estratexias para o **desenvolvemento de comprensión lectora**, como un factor fundamental no proceso de aprendizaxe.

-Deseño e posta en práctica de **actividades de aprendizaxe integradas**, que permitan avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

4.3 Exemplo de secuenciación de traballo na aula

-**Activación de coñecementos** previos.

-Tarefas e proceso de **investigación** do alumnado sobre os contidos da unidade co apoio de exposicións da mestra e diversos recursos (multimedia, biblioteca escolar, libro de texto...).

-**Descubrimento, comprensión, interiorización, conexión e posta en práctica das aprendizaxes** a través da proposta de diversas tarefas (esquemas, resumos, murais, traballos de investigación, exposicións, traballos manipulativos, saídas didácticas, talleres, ...).

-**Avaliación** do proceso de aprendizaxe e dos contidos adquiridos do alumnado en cada unidade.

4.4 Outras decisións metodolóxicas.

Tomaranse as decisións metodolóxicas oportunas según as necesidades do alumnado e tendo en conta a situación da pandemia en cada momento.

4.5 Agrupamentos:

Na aula acostumábase a traballar con distintos tipos de agrupamentos (por parellas, pequenos grupos...) buscando dar resposta aos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe, o compañerismo, autonomía, etc . Pero debido a situación de pandemia e segundo o protocolo covid, este curso se traballará con agrupamento:

-Individual: Permite detectar dificultades, respecta ritmos e estilos de aprendizaxe...

-Gran grupo: participa toda a clase na actividade en cuestión. É o agrupamento perfecto para tratar contidos de carácter actitudinal, para realizar debates, choiva de ideas... e deste modo coñecer o punto de partida e evolución do grupo.

4.6 Tempos.

A duración de cada unidade estenderase aproximadamente ao longo de dúas semanas, excepto aquelas que precisan de maior profundización.

4.7 Espazos.

Aula, espazos comúns do centro, en especial, a aula de informática.

5. METODOLOXÍA NON PRESENCIAL:

5.1 Plataforma de ensino

Aula Virtual a que teñen acceso a través da web do colexio.

5.2 Plataforma/medio de comunicación co alumnado de videoconferencia.

Webex, sempre que a dotación informática persoal do docente e do alumnado o permita.

5.3 Plataforma/medio de comunicación coas familias.

Abalar Móbil, correo electrónico e, de ser necesario, a través do teléfono.

5.4 Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado con conectividade:

-Proposta semanal de traballo indicando as **tarefas** para cada día **segundo o horario da aula** e ofrecendo os recursos necesarios para o seu desenvolvemento (videochamadas, enlaces de vídeos explicativos e informativos, arquivos con material de traballo en pdf/word, webs, actividades interactivas, fotografías...).

-Corrección de tarefas por parte do profesorado e **autocorrección por parte do alumnado** guiado polo profesorado.

-Avaliación do proceso e da adquisición das aprendizaxes e **información** da mesma ao alumnado e familias.

Toda esta metodoloxía a través da aula virtual.

5.5 Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado sen conectividade:

-Comunicación da proposta semanal de traballo a través do medio que acorden o docente e as familia.

O docente poderá, de ser necesario, **adaptar as tarefas semanais deste alumnado tendo en conta a non conectividade**, eliminando actividades interactivas e as que requiran o manexo de recursos aos que non ten acceso (videos, webs...).

-Entrega de tarefas do alumno a través do medio que acorden familia e docente.

-Corrección de tarefas por parte do profesorado (a través do medio que acorden) e **autocorrección por parte do alumnado** guiado polo profesorado.

-Avaliación do proceso e da adquisición das aprendizaxes e **información** da mesma ao alumnado e familias a través do medio que acorden.

6. AVALIACIÓN

6.1 AVALIACIÓN INICIAL

Data prevista de realización: ao longo do mes de setembro.

Tipo de proba (descripción): a través de actividades orais e escritas para recabar a información necesaria sobre os coñecementos do alumnado en relación aos contidos fundamentais do pasado curso nesta área.

Mecanismo para informar ás familias: a través de Abalar Móbil e se é necesario mediante entrevista ou comunicación telefónica.

Consecuencias dos resultados das probas: reforzo individual ou do grupo nos contidos necesarios.

6.2 AVALIACIÓN CONTINUA

-**Probas escritas ao rematar cada unidade.** No caso en que a titora o considere, poderá substituír a proba escrita pola entrega de tarefas acordadas ou probas orais. Tamén utilizaranse como instrumentos de avaliación continua exposicións orais, análise do traballo da aula (caderno de clase) e a observación directa.

-As probas e as tarefas cualifícaranse cuantitativamente, segundo o especificado previamente ao alumnado en cada caso.

-Valorarase o esforzo e traballo diario do alumnado na realización das tarefas, así como a súa actitude, interese e comportamento cos demais e co profesorado. Para a recollida desta información utilizaranse a observación directa e anotacións no caderno do profesor/a.

-Ponderación segundo o peso de cada estándar e redondeo da nota segundo a Orde de avaliación para primaria.

6.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Área de C.C.N.N – 4º NIVEL

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PESO %	COMPETENCIAS CLAVE
	1º T	2º T	3º T				
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA							
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas de avaliación • Probas de control escritas • Observación directa • Probas orais • Traballo diario 	Busca e selecciona información	2.5%	CAA CCL CMCCT CSIEE
CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	x	x	x		Presenta ben os traballos	2.5%	CCL CMCCT CD
CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	x	x	x		Ten autonomía	2.5%	CAA CMCCT CSIEE
CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos	x	x	x		Consulta documentos	2.5%	CAA CMCCT CD

CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	x	x	x		Saca conclusións do seu traballo	2.5%	CAA CMCCT
CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información	x	x	x			2.5%	CAA CMCCT CSIEE
CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos	x	x	x		Emprega vocabulario axeitado	2.5%	CMCCT CCL
CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos	x	x	x		Utiliza estratexias axeitadas	2.5%	CAA CMCCT CSC CSIEE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE							
CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.		x			Localiza órganos vitais	2%	CMCCT

CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos		x		<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas de avaliación • Probas de control escritas • Observación directa • Probas orais • Traballo diario 	Coñece os sentidos	2%	CMCCT CCL
CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.		x			Adopta hábitos saudables e hixiánicos	3%	CMCCT CSC
CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais		x			Valora as súas habilidades	3%	CSC CSIEE
CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención		x			Recoñece factores de enfermidades	2%	CMCCT
CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.		x			Planifica o seu ocio	2%	CAA CSC
CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.		x			Clasifica alimentos	2%	CMCCT
CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria		x				2%	CMCCT
CNB2.3.3. Analiza dietas e diseña un menu equilibrado		x			Diseña un menú equilibrado	2%	CMCCT

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

CNB3.1.1. Observa, identifica e reconece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	x			<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas de avaliación • Probas de control escritas • Observación directa • Probas orais • Traballo diario 	Coñece e clasifica animais vertebrados e invertebrados	4%	CMCCT
CNB3.1.2. Observa, identifica e reconece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	x				Coñece e clasifica plantas	4%	CMCCT
CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	x				Respecta a biodiversidade	4%	CMCCT CCL
CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	x				Explica as funcións vitais	4%	CMCCT
CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado	x				Observa un ciclo vital	4%	CMCCT CCL CSIEE CD

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.		x	x		Coñece a influencia da enerxía na vida cotiá	4%	CMCCT CSC
--	--	---	---	--	--	----	--------------

CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación		x	x	<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas de avaliación • Probas de control escritas • Observación directa • Probas orais • Traballo diario 	Preserva o aire limpo	4%	CMCCT CCL CSC
CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna		x	x		Propón melloras medioambientais	4%	CMCCT CSC
CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.		x	x		Investiga o comportamento da luz	1.6%	CMCCT CCL
CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.		x	x		Identifica forzas	1.6%	CMCCT
CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes		x	x		Compara densidades	1.6%	CMCCT
CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.		x	x		Prepara mesturas	1.6%	CMCCT
CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados		x	x		Separa mesturas	1.6%	CMCCT
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							

CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento			x	<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas de avaliación • Probas de control escrita. • Observación directa • Probas orais • Traballo diario 	Identifica máquinas habituais	5%	CMCCT CSC CSIEE
CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.			x		Coñece a enerxía que empregan as máquinas habituais	5%	CMCCT CCL
CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.			x		Describe oficios	5%	CMCCT CCL CSC
CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...			x			5%	CMCCT CAA CCEC CD CSIEE

Instrumentos de avaliación:

Rúbrica, proba escrita, exposición oral, análise do traballo da aula, observación directa, cuestionario e proba escrita.

6.4 CRITERIOS DE PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Segundo a normativa vixente, o centro aprobou en claustro os seguintes criterios de promoción do alumnado:

- ORDE do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. Capítulo II

- **CRITERIO NUMÉRICO:**

Con 1 materia non superada: Promociona

A partir de 2 materias non superadas: Aplicar criterios de promoción pedagóxicos.

- **CRITERIOS PEDAGÓXICOS:**

1-Nada de acordo

2- Pouco

3-Bastante

4- Moi de acordo

<u>CRITERIO</u>	Non promoción		Promociona	
	4	3	2	1
1. Esgotáronse todas as medidas ordinarias de atención á diversidade?*				

1. O grao de madurez do alumno/a favorece a non promoción?*				
2. A proposta de non promoción (metodoloxía, aula, recursos, alumnado do seu novo grupo de referencia...) vai favorecer que supere os estándares?n				
3. Os estándares que non supera corresponden principalmente ás competencias en comunicación lingüística e/ou matemática?				
	Promociona		Non promociona	
	4	3	2	1
4. Inciden causas emocionais no seu baixo rendimento?				
5. Está integrado no seu grupo?				
6. Os estándares que non supera están no seguinte nivel?				

*

Adecuación da estrutura organizativa da aula.

Traballo co profesorado especialista do departamento de orientación

Adaptación de tempos, instrumentos e/ou procedementos de avaliación

Adaptación metodolóxica (traballo cooperativo, presentación de contidos, tipo-cantidade de exercicios)

Programa de reforzo

Programa de recuperación

Programa de habilidades sociais

Artigo 6. Promoción de curso e de etapa

1. Ao finalizar cada un dos cursos, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

2. O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguintesempre que se considere que logrou a progresión adecuada nos obxectivos da etapa e que alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes. Os informes das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria e de final de educación primaria teranse en conta, se é o caso, segundo o seu carácter informativo e orientador, de acordo establecido no artigo 12.8 do Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

3. Cando un alumno ou unha alumna non promocióne deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unha soa vez durante a etapa, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio

4. A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

5. O alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.

7. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Inclúese na táboa do apartado 6.

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO

	Escala			
	4	3	2	1
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE

	Escala			
	4	3	2	1
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				

3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

- **Periodicidade coa que se revisará.**
- **Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.**
- **Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.**

Indicadores:

	Escala			
	4	3	2	1
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

10. **ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**

MEDIDAS ORDINARIAS E EXTRAORDINARIAS

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula. a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc. b) Espazos diferenciados. c) Materiais e recursos didácticos diferenciados. • Desdoblamento de grupos. • Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. • Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a. • Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias. • Programa específico para alumnado repetidor da materia.

- Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia.

Medidas extraordinarias

Organizativas

- Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL.
- De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro).

Curriculares

- Adaptacións curriculares na materia.
- De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia.
- Alumnado con flexibilización na escolarización.

<ul style="list-style-type: none"> • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
--	--

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

As actividades complementarias e extraescolares recollidas na PXA para o nivel.